

**ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ
ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
Кафедра публічного управління та адміністрування**

МАТЮХІНА МАРИНА ВІТАЛІЇВНА

**МЕХАНІЗМИ ПУБЛІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ПРОТИДІЇ БІДНОСТІ
В УКРАЇНІ**

Спеціальність: 281 Публічне управління та адміністрування

АВТОРЕФЕРАТ

магістерської роботи на здобуття наукового ступеня
магістра публічного управління

Миколаїв – 2019

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми дослідження. На сучасному етапі розвитку українського суспільства можна прослідкувати посилення соціально-економічної диференціації, відсутність досконалих ринкових механізмів задоволення базових потреб суспільного розвитку. В результаті чого виникає таке негативне соціально-економічне явище як бідність. Саме бідність сприяє появі загрози розвитку країни, також провокує зростання соціальної напруги, унеможливує становлення громадянського суспільства, гальмує інтеграцію України до європейської спільноти.

В результаті спроб входження України у світовий економічний простір було досягнуто певних кроків у напрямку розвитку ринкової економіки, але це не сприяло вирішенню проблеми соціального забезпечення вразливих верств населення. Як свідчить практика, більшість соціальні трансформацій та економічних реформ, супроводжуються зниженням рівня реальних доходів населення та скороченням фінансування державних соціальних програм, вагомим збільшенням частки населення, яке знаходиться на межі бідності. Це призводить не лише до падіння обсягів та рівня виробництва, відсутності балансу між попитом та пропозицією на ринку праці, але й до неефективності відповідних державних механізмів регулювання бідності. Також можемо наголосити на відсутності превентивних заходів щодо подолання бідності, більшість заходів соціальної політики держави спрямовані на боротьбу з наслідками.

У зв'язку з цим зростають соціальні видатки бюджету, посилюються вимоги щодо заходів пасивної соціальної політики, що спричиняє заниження платоспроможного попиту, слабку інвестиційну спроможність населення, загрозу соціальних конфліктів. Такі суперечності зумовили виникнення парадоксальної ситуації, суть якої полягає в тому, що соціальна політика не просто не здатна зменшити соціальну напругу, а навпаки – сприяє її посиленню.

Серед сучасних науковців, які займались дослідженням проблем подолання бідності можна відмітити праці В.Ф. Оджбона, С. Рінгена, П. Тоусенда, О. Кангаса, Е. Лібанової, О. Мельниченка, О. Палій, І. Розпутенка, Ю.Саєнка, В. Скуратівського, В. Харченко, Л. Черенько та ін. Більшість робіт розкривають теоретико-методологічні підходи до визначення сутності бідності, її причин, наслідків та особливостей прояву в Україні. Проте залишається малодослідженим питання щодо визначення основних механізмів публічної політики протидії бідності в Україні.

Виходячи із вищесказаного, враховуючи соціальну значущість даного питання та недостатність наукових розробок, було обрано тему магістерської роботи: «Механізми публічної політики протидії бідності в Україні»

Мета і завдання дослідження. Мета даної роботи полягає в теоретико-емпіричному обґрунтуванні шляхів удосконалення процесу використання механізмів державної політики протидії бідності в Україні.

Для досягнення визначеної мети в роботі ставляться та вирішуються такі **завдання дослідження:**

- дати наукову класифікацію та здійснити теоретичний аналіз існуючих підходів до трактування змісту бідності та визначити нове, соціально-правове розуміння її сутності та структури;

- охарактеризувати соціально-економічні та політико-правові передумови формування державної політики у сфері боротьби з бідністю в практиці України та західних країн;

- здійснити теоретико-методологічний аналіз державної політики України по боротьбі з бідністю в умовах реформування української державності;

- розробити шляхи удосконалення процесу використання механізмів державної політики протидії бідності в Україні.

Об'єктом дослідження виступає бідність як соціально-політичний феномен.

Предмет дослідження становлять шляхи удосконалення процесу використання механізмів державної політики протидії бідності в Україні.

Методи дослідження. Базовим для дослідження виступив комплекс традиційних методів дослідження: від конкретного до абстрактного та від абстрактного до конкретного, метод системного аналізу, компаративний метод, синхронний та діахронний методи, метод актуалізації, репрезентативності, метод контент-аналізу, метод екстраполяції та інші, а також формально-юридичний, порівняльно-правовий та історико-правовий методи. Все це дозволило виявити певні тенденції та зробити узагальнення теоретико-прикладного характеру.

Наукова новизна одержаних результатів. Наукова новизна магістерської роботи визначається перш за все тим, що вона є комплексним, логічно завершеним дослідженням теоретико-правових та історичних аспектів державної політики у сфері протидії бідності.

вперше

- автором обґрунтовується цілісна теоретико-правова концепція державної політики в сфері протидії бідності, критично переосмислюється та сутнісно доповнюється теорія бідності;

удосконалено:

- теоретичні та прикладні аспекти реалізації державної політики у сфері протидії бідності, визначено детермінанти формування та процесуальні форми її здійснення;

набули подальшого розгляду:

- підходи до вирішення проблеми подолання та профілактики бідності, з їх конкретизацією у вигляді комплексу практичних пропозицій.

Практичне значення одержаних результатів полягає у тому, що вони можуть бути використані: у навчальному процесі для підготовки лекційного матеріалу з дисциплін «Публічне управління», «Міське самоврядування», «Державне будівництво та міське самоврядування в Україні» й ін.; для вдосконалення механізмів соціального захисту як бідних верств населення, так і тих, що піддаються істотному ризику бідності.

Апробація результатів дослідження. Основні теоретичні положення, практичні результати проведеного дослідження були представлені та доповідалися на науково-практичній конференції «Лісабонський договір - 10 років після набуття чинності. Що змінилося у функціонуванні ЄС?» (Миколаїв, 2 грудня 2019), студентській науково-практичній конференції «Реалізація євроінтеграційної політики України: суспільно-політичний та безпековий аспекти» (Миколаїв, 06 жовтня 2019 р.), Міжнародній науково-практичній конференції «Ольвійський форум-2019: стратегії країн Причорноморського регіону в геополітичному просторі» (6-9 червня 2019 р., м. Миколаїв, с.м.т. Коблеве, Україна)..

Публікації. Основні положення і результати дослідження викладено в 3 одноосібних публікаціях автора, із них одна стаття (Матюхіна М.В. Державна політика протидії бідності: міжнародний досвід та висновки для України // Студентські наукові студії: Молодіжний науковий журнал. – Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2019. (подано до друку) та 2 – у матеріалах конференцій..

Обсяг та структура роботи. Магістерська робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Загальний обсяг роботи – 106 сторінок. Обсяг основного тексту становить 88 сторінок. Список використаних джерел на 9 сторінках включає 86 найменувань, у тому числі 8 – іноземними мовами. Магістерська робота містить 11 таблиць та 3 рисунки.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

У **вступі** обґрунтовано актуальність теми, сформульовано мету та основні завдання, об'єкт і предмет, методи дослідження, висвітлено наукову новизну і практичне

значення виконаної роботи. Наведено результати апробації основних положень та особистий внесок автора дослідження.

У першому розділі *«Теоретичні та методичні аспекти публічної політики протидії бідності»* охарактеризовано проблематику та методичні аспекти публічної політики протидії бідності.

Підрозділ 1.1. «Протидія бідності як фактор політичної, економічної та соціальної стабільності» присвячений аналізу проблеми бідності в суспільстві та можливих напрямів її вирішення.

З'ясовано, що суттєву загрозу соціальній стабільності та економічній безпеці країни створює різке посилення диференціації в доходах різних груп населення. Диференціація суспільства як така є атрибутом будь-якої суспільної моделі. Вирішальне значення мають масштаби та причини бідності як прояви соціальної нерівності. У зв'язку з цим усвідомлення бідності як загрози економічній безпеці держави вимагає рішення цілого комплексу методичних та теоретичних проблем відповідно до конкретного типу господарської системи та історичного контексту її розвитку.

Зроблено висновок, що бідність є результатом економічних, політичних та соціальних процесів, які взаємодіють та часто взаємно підсилюють один одного, тим самим загострюючи труднощі, від яких потерпають бідні. В результаті від вибору того, що розуміється під бідністю, залежить вибір політичних інструментів, які можуть бути використані в процесі вирішення завдань щодо скорочення бідності

У підрозділі 1.2. «Державна політика протидії бідності: міжнародний досвід та висновки для України» аналізуються принципи та підходи державної політики боротьби з нерівністю та бідністю, розглядаються недоліки та успіхи України та інших країн у цій сфері. Характеризуються чотири основні моделі соціальної політики країн Європейського Союзу: скандинавська, англосаксонська, континентальна та південно європейська.

На основі виявлення та аналізу можливостей впровадження в Україні ефективних механізмів запобігання негативним наслідкам бідності та нерівності на основі зарубіжного досвіду визначається позитивна роль соціальної інклюзії щодо подолання бідності, а також доводиться необхідність розширення ролі місцевих громад у виробленні та реалізації політики в боротьбі з нерівністю та бідністю.

Зроблено висновок, що не існує єдиного плану регулювання рівня бідності. Разом з тим, якщо деякі країни можуть досягти суттєвого прогресу в скороченні численних проявів бідності, то цього ж результату можуть домогтися й інші країни. Проте варто розуміти, що кожна країна має свої особливості. Тому сліпо наслідувати досвід соціального захисту розвинених країн недоцільно. Це обумовлює необхідність аналізу моделей соціального захисту зарубіжних країн та переходу до цілісної політики, спрямованої на скорочення бідності в сучасній Україні.

У другому розділі *«Практичні аспекти публічної політики протидії бідності в Україні»* визначено основні аспекти публічної політики протидії бідності в Україні як багатомірною явища.

У підрозділі 2.1. «Бідність населення України: основні профілі та чинники» визначено профілі бідності в Україні та роль демографічних чинників у їх формуванні; виокремлено групи населення з підвищеними ризиками бідності.

З'ясовано, що сьогодні в Україні демографічні чинники виходять на передній план при аналізі простих та часткових ризиків бідності. Проте їх не можна розглядати ізольовано від соціально-економічних характеристик членів домогосподарств, оскільки формування цілеспрямованої державної соціальної політики потребує узагальнюючих підходів до оцінки усіх можливих факторів впливу.

Зроблено висновок, що при розробці заходів державної політики протидії особливого значення набуває виявлення тих категорій населення, які найбільш вірогідно можуть потрапити за межу бідності, та груп, що складають більшість малозабезпеченого населення. Це дасть змогу зрозуміти необхідність надання адресної грошової допомоги

конкретним категоріям бідних. Визначення ризиків бідності важливе й при розрахунку розміру витрат на соціальне утримання нужденних, ефективності таких виплат. У разі низької дієвості соціальної допомоги певні характеристики бідності можуть лягти в основу визначення категорій населення, що потребують додаткової підтримки або виняткового статусу.

У підрозділі 2.2. «Основні напрямки реалізації державної політики протидії бідності в Україні» розкрито головні підходи до реалізації державної політики протидії бідності в Україні.

З'ясовано, що в Україні продовжує зберігатися розрив між величиною прожиткового мінімуму та розмірами трудових пенсій, пенсій по інвалідності, допомогою по безробіттю, та ін. соціальними виплатами. Прожитковий мінімум не гарантується всім категоріям громадян, а розглядається як соціальний орієнтир. Низька заробітна плата не виконує функції забезпечення відтворення робочої сили і не є мотивацією та стимулом до праці (табл. 1).

Таблиця 1

Динаміка зміни прожиткового мінімуму, мінімальної заробітної плати та індексу цін, 2013-2018 рр.

Рік	Прожитковий мінімум, грн.	Темпи росту, %	Мінімальна зарплата, грн.	Темпи росту, %	Індекс цін, %
2013	1108	-	1218	-	100,5
2014	1176	6	1218	0	124,9
2015	1176	0	1378	13	143,3
2016	1330	13	1550	12	112,4
2017	1600	20	3200	106	113,7
2018	1762	10	3723	16	109,8

Зроблено висновок про те, що переважну більшість напрямів подолання бідності, визначених Стратегією подолання бідності, не було реалізовано. Також можна виділити такі закономірності: низька середня заробітна плата; зростання частки соціальної допомоги; наявність працюючі категорії населення у структурі бідності; наявність регіональних диспропорцій економічного розвитку територіальних одиниць (за рівнем заробітної плати, можливістю доступу до соціальних послуг, демографічним складом населення тощо).

У третьому розділі «Оптимізація використання механізмів публічної політики протидії бідності в Україні» обґрунтовані напрямки вдосконалення механізмів публічної політики протидії бідності в Україні, сформулювати конкретні пропозиції щодо поліпшення системи соціального захисту.

У підрозділі 3.1. «Напрямок оптимізації використання механізмів публічної політики протидії бідності в Україні» розкрито основні напрямки оптимізації використання механізмів публічної політики протидії бідності в Україні.

На основі аналізу заходів державної політики щодо подолання бідності було визначено ряд суперечностей, а саме: невідповідність державних соціальних стандартів мінімальному рівню споживання; невідповідність низької оплати праці високому рівню кваліфікації робочої сили; неспівпадіння реальних потреб та інтересів бідного населення з державними програмами і проектами у сфері подолання бідності; відносно низький рівень безробіття у порівнянні із нерозвинутим ринком праці; соціальна нерівність, породжена комплексом причин (глобальних, загальноекономічних, ринкових, особистісних).

З'ясовано, що державна політика у сфері подолання бідності в Україні має бути спрямована на охорону праці, гарантований мінімальний розмір оплати праці, державну підтримку сімей, материнства, батьківства і дитинства, осіб з інвалідністю і людей похилого віку, розвиток системи соціальних служб, надання допомоги та інших

соціальних гарантій. Відповідно основне завдання соціальної політики держави в ринкових умовах полягає у сприянні соціальній стабілізації. Сам досягнення справедливості у розподілі доходів, безперешкодного доступу до освіти, медицини, культури, є запорукою забезпечення соціальної стабільності держави.

У підрозділі 3.2. «Вдосконалення фінансових інструментів протидії бідності в Україні» показано, що протидія бідності можлива лише на шляху вдосконалення фінансового забезпечення та фінансових інструментів запобігання бідності.

Запропоновано для вирішення проблеми бідності та зниження нерівності населення реалізувати ряд заходів, які стосуються:

- підвищення рівня заробітної плати та посилення матеріального стимулювання у формуванні доходів громадян і домогосподарств;

- зміцнення довіри населення до фінансової і банківської систем, сприяння забезпеченню сталих умов господарювання;

- створення сприятливих умов для функціонування приватного бізнесу через запровадження державної фінансової підтримки, як умови формування середнього класу;

- вдосконалення системи соціального захисту і соціального страхування з метою розвитку адресності наданих допомог, пошуку балансу між існуючими пільгами і фінансовими ресурсами;

- розвиток ринку праці та покращення рівня зайнятості населення. Політика зайнятості повинна ґрунтуватись на державних та корельованих відповідно до них регіональних програмах: збереження наявних та створення високопродуктивних робочих місць, забезпечення активної участі у міжнародному розподілі праці, формування висококваліфікованих професійних кадрів, оптимізація умов щодо розвитку підприємницької діяльності, лібералізація цієї діяльності на пільгових умовах, створення правової основи соціально-трудова відносин у сільській місцевості щодо розпаювання та передавання власності у приватну формацію, сприяння працевлаштуванню особами з фізичними вадами, інвалідам, молоді, жінкам, осіб із місць позбавлення волі – усій низько конкурентоспроможній робочій силі;

- скасування соціальних пільг, встановлених за професійною ознакою і перехід до адресних соціальних пільг; створення єдиного реєстру пільговиків, налагодження обліку пільгових категорій населення і фактично наданих допомог і виплат; дієвий контроль за ефективністю використання коштів, спрямованих на соціальний захист населення;

- ліквідація невиправданої поляризації максимальних і мінімальних пенсій, збільшення розмірів мінімальних пенсій, поетапне підвищення пенсійного віку, запровадження другого рівня пенсійної системи з метою подолання бідності серед пенсіонерів;

- зміцнення дохідної бази місцевих бюджетів, як важливого джерела фінансування соціально-культурної сфери та покращення умов життя населення, зокрема шляхом введення податку на нерухоме майно, запровадження пропорційної шкали оподаткування доходів фізичних осіб (що відповідає принципам соціальної справедливості), реформування місцевого оподаткування з метою підвищення його фіскальної ролі;

- вдосконалення порядку розрахунку обсягів видатків з бюджетів сіл та селищ на освіту, охорону здоров'я, соціальний захист та соціальне забезпечення, більш повне врахування регіональної специфіки та необхідності вирішення існуючих у сільській місцевості соціально-культурних проблем;

- розробка соціальних стандартів надання суспільних благ та застосування їх в процесі визначення обсягів бюджетних видатків на утримання соціально-культурних установ та заходів; диференційований підхід у наданні соціальних послуг;

- реалізація програм залучення міжнародних інвестицій та грантів на соціальні перспективи та заходи, спрямування коштів на інтенсифікацію технологічного прогресу, що має фактор впливу на соціальну політику та питання дотацій та асигнувань у соціальну сферу, побудову вільної соціальної політики на засадах конкурентоспроможності та

рівності залучення усіх верств до неї, пошук міжнародних капіталовкладень у концепції подолання бідності та реалізація міждержавних прагматичних програм з подолання бідності та глобальної соціальної ревалоризації (деякі держави реалізують 0,7% свого ВВП на реалізацію таких глобальних заходів як ЦРТ ООН).

Зокрема, нагальною є потреба переорієнтації всієї системи соціального захисту з надання допомоги нужденним у стимулювання підвищення оплати праці. Це означає:

- докорінна зміна всієї системи оподаткування, зокрема відновлення на принципово інших засадах повномасштабної прогресивної шкали;

- монетизацію одних видів пільг та немонетарних допомоги і субсидій і скасування інших, які суперечать ідеології активізації економічних процесів;

- зміна практики визначення вартості суспільних послуг (медичних, освітніх, житлово-комунальних, соціальних і т.п.) та механізму їх оплати (державний бюджет, місцевий бюджет, фонди страхування населення і т.п.); спрямування системи тарифів не тільки на компенсацію витрат на соціальні послуги, а й на економію обсягу їх споживання;

- визначення та чітко подальше дотримання співвідношень між основними соціальними стандартами та державними гарантіями (мінімальна заробітна плата, співвідношення оплати праці в бюджетній сфері з мінімальною заробітною платою, узгодження окладів за тарифною сіткою з мінімальною заробітною платою, співвідношення мінімальної заробітної плати з мінімальними соціальними трансфертами, диференціація пенсій в солідарній системі тощо);

- диференціацію соціальних трансфертів за працездатністю, економічною активністю та зайнятістю – стимулювання працездатного населення до максимально активної поведінки на ринку праці і в економіці в цілому;

- введення жорсткої системи контролю витрат та доходів з метою унеможливити масштабні незареєстровані доходи, – на перших етапах це повинно стосуватися чиновників та працівників бюджетної сфери.

ВИСНОВКИ

Відповідно до визначених у магістерській роботі мети і завдань отримані результати, які в сукупності вирішують важливе наукове завдання щодо вдосконалення механізмів публічної політики протидії бідності в Україні. В узагальненому вигляді вони зводяться до таких теоретичних і практичних висновків:

1. Бідність є результатом економічних, політичних та соціальних процесів, які взаємодіють та часто взаємно підсилюють один одного, тим самим загострюючи труднощі, від яких потерпають бідні. В результаті від вибору того, що розуміється під бідністю, залежить вибір політичних інструментів, які можуть бути використані в процесі вирішення завдань щодо скорочення бідності. Аналіз основних теоретико-методологічних підходів дозволяє зробити висновок, що бідність – це низько ресурсний стан, при якому у окремого індивіда, сім'ї або соціальної групи спостерігається дефіцит ресурсів, які мають важливе значення у даному суспільстві та допомагають поліпшити соціальне становище та статус.

2. Сьогодні в Україні демографічні чинники виходять на передній план при аналізі простих та часткових ризиків бідності. Проте їх не можна розглядати ізольовано від соціально-економічних характеристик членів домогосподарств, оскільки формування цілеспрямованої державної соціальної політики потребує узагальнюючих підходів до оцінки усіх можливих факторів впливу. Фактори, що впливають на бідність населення: економічні, політичні, професійно-кваліфікаційні, статусні, стратифікаційні, ціннісні, нормативні, соціально-психологічні, комунікативні, компетентнісні, інституційні, адаптаційні, демографічні, фізичні, виробничі, екологічні та кліматичні. У міру розвитку

суспільства в науці посилюється тенденція до багатофакторного підходу, що розглядає соціальну реальність та бідність з різних сторін.

3. Не існує єдиного плану регулювання рівня бідності. Разом з тим, якщо деякі країни можуть досягти суттєвого прогресу в скороченні численних проявів бідності, то цього ж результату можуть домогтися й інші країни. Проте варто розуміти, що кожна країна має свої особливості. Тому сліпо наслідувати досвід соціального захисту розвинених країн недоцільно. Це обумовлює необхідність аналізу моделей соціального захисту зарубіжних країн та переходу до цілісної політики, спрямованої на скорочення бідності в сучасній Україні. При розробці заходів державної політики протидії особливого значення набуває виявлення тих категорій населення, які найбільш вірогідно можуть потрапити за межу бідності, та груп, що складають більшість малозабезпеченого населення. Це дасть змогу зрозуміти необхідність надання адресної грошової допомоги конкретним категоріям бідних. Визначення ризиків бідності важливе й при розрахунку розміру витрат на соціальне утримання нужденних, ефективності таких виплат. У разі низької дієвості соціальної допомоги певні характеристики бідності можуть лягти в основу визначення категорій населення, що потребують додаткової підтримки або виняткового статусу.

4. На основі аналізу заходів державної політики щодо подолання бідності було визначено ряд суперечностей, а саме: невідповідність державних соціальних стандартів мінімальному рівню споживання; невідповідність низької оплати праці високому рівню кваліфікації робочої сили; неспівпадіння реальних потреб та інтересів бідного населення з державними програмами і проектами у сфері подолання бідності; відносно низький рівень безробіття у порівнянні із нерозвинутим ринком праці; соціальна нерівність, породжена комплексом причин (глобальних, загальноекономічних, ринкових, особистісних).

З'ясовано, що державна політика у сфері подолання бідності в Україні має бути спрямована на охорону праці, гарантований мінімальний розмір оплати праці, державну підтримку сімей, материнства, батьківства і дитинства, осіб з інвалідністю і людей похилого віку, розвиток системи соціальних служб, надання допомоги та інших соціальних гарантій. Відповідно основне завдання соціальної політики держави в ринкових умовах полягає у сприянні соціальній стабілізації. Сам досягнення справедливості у розподілі доходів, безперешкодного доступу до освіти, медицини, культури, є запорукою забезпечення соціальної стабільності держави. Протидія бідності можлива лише на шляху вдосконалення фінансового забезпечення та фінансових інструментів запобігання бідності.

АНОТАЦІЯ

Матюхіна М. В. Механізми публічної політики протидії бідності в Україні – На правах рукопису.

Магістерська робота на здобуття освітнього ступеню «магістр». Чорноморський національний університет імені Петра Могили. – Миколаїв, 2019.

В даній магістерській роботі розглянуто шляхи удосконалення процесу використання механізмів державної політики протидії бідності в Україні.

Обґрунтована цілісна теоретико-правова концепція державної політики в сфері протидії бідності, критично переосмислена та сутнісно доповнена теорія бідності.

Удосконалено теоретичні та прикладні аспекти реалізації державної політики у сфері протидії бідності, визначено детермінанти формування та процесуальні форми її здійснення.

Досліджено соціально-економічні та політико-правові передумови формування державної політики у сфері боротьби з бідністю в практиці України та західних країн, розроблено шляхи удосконалення процесу використання механізмів державної політики

протидії бідності в Україні, здійснено аналіз державної політики України по боротьбі з бідністю в умовах реформування української державності.

Обґрунтована наукова новизна магістерської роботи, яка визначається перш за все тим, що вона є комплексним, логічно завершеним дослідженням теоретико - правових та історичних аспектів державної політики у сфері протидії бідності.

Зроблено висновки, що бідність є результатом економічних, політичних та соціальних процесів, які взаємодіють та часто взаємно підсилюють один одного, тим самим загострюючи труднощі, від яких потерпають бідні; не існує єдиного плану регулювання рівня бідності; протидія бідності можлива лише на шляху вдосконалення фінансового забезпечення та фінансових інструментів запобігання бідності.

Ключові слова: бідність, нерівність, державна політика, моделі соціальної політики.

ANNOTATION

Matyukhina MV Mechanisms of Public Poverty Policy in Ukraine - On the rights of the manuscript.

Master's Degree for Master's Degree. Black Sea National University named after Petro Mohyla. - Nikolaev, 2019.

In this master's thesis the ways of improving the process of using the mechanisms of the state policy of combating poverty in Ukraine are considered.

A coherent theoretical and legal concept of public policy in the field of combating poverty is substantiated, a critically rethought and substantially supplemented theory of poverty.

The theoretical and applied aspects of the implementation of the state policy in the sphere of poverty reduction have been improved, the determinants of formation and procedural forms of its implementation have been determined.

The socio-economic and political-legal prerequisites for forming state policy in the field of poverty reduction in the practice of Ukraine and Western countries are investigated, ways of improving the process of using state policy mechanisms for combating poverty in Ukraine are elaborated, analysis of the state policy of Ukraine on combating poverty in the context of reforming Ukrainian statehood.

The scientific novelty of the master 's work is substantiated, which is determined first of all by the fact that it is a complex, logically complete study of the theoretical - legal and historical aspects of the state policy in the sphere of combating poverty.

It is concluded that poverty is the result of economic, political and social processes that interact and often reinforce each other, thus exacerbating the hardships experienced by the poor; there is no single plan for regulating poverty; Poverty prevention is only possible on the path to improving financial security and financial instruments for poverty prevention

Keywords: poverty, inequality, state policy, social models policy.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ

1. Матюхіна М.В. Досвід країн ЄС щодо протидії бідності / М.В. Матюхіна// «Могилянські читання – 2019». Науково-практична конференція. «Лісабонський договір – 10 років після набуття чинності. Що змінилося у функціонуванні ЄС»: тези. – Миколаїв: Вид-во ЧНУ імені Петра Могили, 2019. – С. 391-393.

2. Матюхіна М.В. Державна політика протидії бідності: міжнародний досвід та висновки для України // Студентські наукові студії: Молодіжний науковий журнал. – Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2019. (подано до друку).

3. Матюхіна М.В. Механізми протидії бідності в Україні / М.В. Матюхіна // Міжнародній науково-практичній конференції «Ольвійський форум-2019: стратегії країн Причорноморського регіону в геополітичному просторі» (6-9 червня 2019 р., м. Миколаїв, с.м.т. Коблеве, Україна): тези. – Миколаїв: Вид-во ЧНУ імені Петра Могили, 2019. – С. 67-69.

